

	Beskrivning	Värdering			Förslagets påverkan på...	Påverkan					Betydande miljöpåverkan
		Mycket värdefull	Värdefull	Inte värdefull		Positiv	Neutral	Något negativ	Negativ	Mycket negativ	
EKOLOGI & NATUR											
Naturmiljö	Planområdet består till största delen av jordbruksmark. Utanför den östra gränsen för planområdet löper Rocklösaån som omges av relativt tät vegetation. Jätteloka förekommer kraftigt inom planområdet, i anslutning till ån.				Planförslaget medger bebyggelse på jordbruksmark vilket är en negativ påverkan på naturmiljön. Inför markarbete i området behöver problemet med jättelokan tas om hand i enlighet med kommunens bekämpningsplan. Det är även rekommenderat att plantera träd (ex. klibbal) längs med Rocklösaån som skuggar och därmed hämmar tillväxten av jätteloka. I det planerade parkområdet föreslås att det planteras sälg, lönn och blommande buskar.			(x)	x		
Skyddad natur och naturvärden	<p>Utanför den östra gränsen av planområdet löper Rocklösaån som ligger inom strandskyddsområde 100 m på land. Rocklösaån är en meandrande å i odlingslandskap som bedömts ha högt naturvärde enligt genomförd Naturvärdesinventering (Calluna, 2017). Rocklösaån i sin helhet har givits naturvärdesklass 3 i Naturkatalog Haninge. Åns vattendjup inom planområdet är ca en halv meter och fast åfåran inte är djupt nedskuren, är slänterna delvis branta med leriga –siltiga jordarter och med mindre svämplan. Vattnet är grumligt av sediment. Bottensubstratet domineras av silt eller lera men stenblock och grus förekommer. Längs med ån växer träd (al dominerar). I fältskiktet växer jättegröe, svalört, jätteloka, vitsippor, älggräs, kabbeleka och brännässla). Rocklösaån mynnar i Vitsån av högsta naturvärde klass 1 enligt kommunens naturkatalog.</p> <p>I genomförd naturvärdesinventering har två ytterligare naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde pekats ut, varav ett är beläget inom planområdet intill Rocklösaån. Det är ett område med lågt liggande mark och stående vatten som domineras av al i olika ålder samt sälg. Det andra ligger på östra sidan Rocklösaån och löper utmed järnvägen. Det domineras av medelålders asp, björk, lönn, gran och klibbal. I detta naturvärdesobjekt finns en del hålträd, främst asp. Övriga delar av planområdet består av jordbruksmark som inte bedöms utgöra höga naturvärden. Det låglänta området närmast Rocklösaån utgör dock ett viktigt svåmområde. Genom åkermarken löper fyra diken. I nuläget är det dock bara ett av dessa som håller vatten och påvisar vattenväxter. Inget dike bedöms omfattas av det generella biotopskyddet.</p>				<p>För att möjliggöra nybyggnation och markarbete inom området måste strandskyddet upphävas, vilket ska prövas mot miljöbalken 7 kap 18 c §. Det är viktigt att i planbeskrivningen tydligt beskriva planområdets värden utifrån strandskyddets syften samt att utifrån de särskilda skälen motivera varför strandskyddet ska upphävas.</p> <p>Förtätningen kommer endast ta jordbruksmark i anspråk samt eventuellt en del av åns svåmområde för högvattenstånd. Förslaget bedöms inte påverka åns naturvärde negativt, då en buffertzon till ån kommer att hållas. Det naturvärdesobjekt som har identifierats inom planområdet skyddas som naturmark i planförslaget. Större delen av buffertzonen längs med ån kommer dock ligga utanför planområdet och ges därmed inget skydd.</p> <p>Ån rinner in i området från norr. Här passerar den under järnvägsbron utan landstrand. En bit in i området finns ett rör som leder vatten till ån. Förslag på åtgärder är att se över om det går att anlägga en passage under järnvägen för mindre däggdjur. Det kan ske genom att en hylla monteras i tunneln och att ramper ansluter från marknivå i inventeringsområdet och även norr om bron. Längre nedströms finns en stenskoning som hindrar åns naturliga meandring, den rekommenderas att tas bort. Detta är dock Trafikverkets fastighet och åtgärdsförslagen kommer inte möjliggöras genom planförslaget. I södra delen av planområdet finns ytterligare ett tillflöde till ån genom ett rör som mynnar nära Stavsvägen. Vattnet som leds ut här bör istället ledas till planerad damm, förutsatt att dagvatten från vägen tas om hand separat.</p> <p>Vattenkemin i tillrinnande vatten bör mätas då vattnet sannolikt är näringsrikt. Då området uppströms bebyggs är det viktigt att beakta vattenkvaliteten och vid behov sätta in åtgärder som att öppna upp flödet eller låta det rinna över öppen mark en längre sträcka innan det når ån. Eventuella ökade föroreningshalter i dagvattnet behöver tas om hand för att inte påverka recipienterna negativt. Se riktlinjer för planering utanför buffertzon för förslag på åtgärder för att minska föroreningsbelastning i naturinventering (Calluna, 2017). Se även riktlinjer för planering av buffertzon för att undvika negativ påverkan under anläggningsarbeten i naturvärdesinventeringen.</p> <p>Naturvärdesobjektet öster om Rocklösaån ligger utanför planområdet och föreslagna åtgärder i naturvärdesinventeringen för att gynna tillväxten av lövträd möjliggörs inte genom planförslaget.</p>						
Buffertzon	De klassade limniska naturvärdena omges av en buffertzon som är mellan 45 och 65 meter bred i naturkatalog Haninge.				Nivån för 100-års vattenstånd för Rocklösaån får ej byggas eller ändras, dels på grund av översvämningsrisk och dels för att bevara åns naturvärden. Minst 10 m från trädgräns planläggs som natur eller lämnas utanför planområdet. Hela buffertzonen för naturvärdesklassningen planeras lämnas obebyggd.						

<p>Stadsbyggnadsförvaltningen</p> <p>Hotade & sällsynta arter</p>	<p>En naturvärdesinventering av delar av planområdet och dess närhet har genomförts. I hela området födosöker mindre hackspett, som är rödlistad i kategorin nära hotad (NT). Den är beroende av lövträd i skogs- eller parkmiljöer med ett stort inslag av död ved. Stare häckar i naturvärdesobjekt 1 som är beläget strax utanför planområdet, på andra sidan Rocklösaån. Staren är knuten till jordbrukslandskapet och födosöker i öppna marker och häckar i hålträd. De föredrar ofta kortbetade betesmarker. Att så stor andel av de öppna markerna utgörs av vallodlingar är för staren negativt eftersom vegetationen växer sig för hög under häckningsperioden. Den är rödlistad i kategorin sårbar (VU). I naturvärdesobjekt 2 som ligger inom planområdet intill Rocklösaån växte källpraktmossa vid en alrot och kläckhål efter myskbock påträffades på en sålg. Källpraktmossa växer i källpåverkade sumpskogar och är beroende av ytligt, rörligt markvatten med lågt pH. Som signalart visar den på ostörd hydrologi. Myskbock är en skalbagge knuten till död sålg. Den indikerar kontinuitet i denna typ av miljö. Naturvärdsarter är inte slutligt bedömda för Rocklösaån, men då det är en å med lek av öring och preliminärt måttlig-god status med avseende på bottenfauna bedöms artvärdet preliminärt till påtaglig. Utanför inventeringsområdet, inom planområdet noterades dessutom förekomst av sånglärka. (Calluna, 2017)</p>				<p>Det finns risk att staren möjligheter att söka föda påverkas då jordbruksmarken föreslås exploateras. Den ianspråkstagna ytan utgörs idag av vallodling som har för hög vegetationshöjd för att kunna utgöra bra födosökslokal för staren under häckningsperioden, vilket innebär att den föreslagna exploateringen antagligen inte har någon större negativ effekt på staren möjlighet till födosök vid den tidpunkten. Grönytor i den föreslagna exploateringen kan ha en positiv inverkan på staren möjligheter att söka föda genom att inte tillåta för hög vegetationshöjd vilket innebär en större yta för staren att födosöka under häckningsperioden. Då planförslaget skyddar sumpskogen som hyser rödlistade arter som källpraktmossa och troligen myskbock undviks negativ påverkan på dessa arter. Med föreslagna åtgärder för dagvatten och naturvård bedöms arterna i Rocklösaån inte påverkas negativt.</p>		(x)	x			
<p>I spridningskorridor eller grön kil</p>	<p>I planområdets omgivning finns platser som pekats ut som stora opåverkade områden. Inom planområdet finns förutsättningar för spridningar av arter kopplade till öppen mark, så som arter som sprids med vind samt insekter, fåglar och däggdjur. Rocklösaån kan i sin helhet utgöra lokalt ekologiskt spridningssamband (och livsmiljö) för insekter, mollusker och ryggradsdjur, däribland öring, liksom för vattenväxter. Landstranden utgör en spridningsväg för insekter och kanske fladdermöss, grod- och kräldjur. Skogsområdet i och intill planområdet som inventerats bedöms hänga ihop med skogsmiljöer i närområdet och kan utgöra spridningsvägar för lättspredda arter som fåglar, insekter och växter.</p>				<p>Planförslaget innebär negativ påverkan på spridningsförutsättningar för arter kopplade till öppen mark då denna ianspråkats. För att stärka sambandet för arter knutna till öppen mark rekommenderas att näringsfattig jordmån skapas i delar av parken och att man avvaktar och ser vilka växter som kommer i vissa delar. I andra kan man plantera växter som är viktiga för pollinatörer, t ex. ängsväxter med stort inslag av ärtväxter, blåeld, fibblor m fl. Risk finns att spridningsvägar i ån påverkas om föroreningshalterna ökar. Rening av dagvatten ska ske inom planområdet.</p>		(x)	x			
<p>Naturresurser och areella näringar</p>	<p>Planområdet omfattar jordbruksmark som brukats fram till 2017. Jordbruksmark är av nationell betydelse enligt MB 3 kap 4§. Den aktuella jordbruksmarken är fragmenterad av vägar, bland annat av Stavsvägen som beräknas bli högt trafikerad. Jordbruksmarken har klass 4 i Länsstyrelsens åkermarksgradering.</p>				<p>Förslaget får en liten negativ påverkan på tillgången till jordbruksmark. På grund av sitt strategiska läge i direkt anslutning till kollektivtrafik och Tungelsta centrum bedöms de positiva effekterna av planarbetet väga tyngre än förlusten av jordbruksmark. Möjliggör vi en tät bebyggelse i kollektivtrafiknära läge kan annan jordbruksmark i kommunen sparas.</p>						
MARK											
<p>Markförhållanden (geologi)</p>	<p>Planområdet består till största delen av täta jordlager, främst postglacial lera, postglacial silt samt glacial lera. De övre lagren består av torrskorpeler. I vissa partier är leran under torrskorpeleran lös till mycket lös. Grundvattennivån i friktionslagret under de tätare jordlagren varierar mellan +27,5 och +30. Marken kring Rocklösaån är på nivån +26 m vilket innebär att det förmodligen föreligger artesiskt grundvattentryck i området vid ån. I princip hela planområdet är markerad som en sänka/lågpunktsområde i kommunens klimat- och sårbarhetsanalys (IVL, 2013).</p>				<p>Lera och silt har mindre bärighet och är sättningsbenägna. Grundläggningsteknik och höjdsättning behöver studeras noga, för att förhindra ras- och skredrisk samt översvämning. En geoteknisk undersökning har tagits fram som visar på lämpliga åtgärder. Pålning kommer behövas, vilket beskrivs närmare i PM geoteknik/grundvatten. Tillfälliga schakter kan göras till maximalt 2 m djup. Vid djupare schakter och för permanenta slänter måste stabiliteten klarläggas i varje enskilt fall. Vid dimensionering av hårdgjorda ytor skall förekommande jordar förutsättas vara måttligt till mycket tjällyftande (tjälfarlighetsklass 3-4). Ett materialskiljande lager mellan naturligt lagrad och fyllning skall förutsättas och utförs lämpligen med geotextil.</p>		(x)	x			
<p>Översvämning/infiltration</p>	<p>Planområdet har hög översvämningrisk och låg infiltrationsförmåga. Enligt skyfallskararteringen utförd av Structor 2014 svämmas ca 70% av planområdet över med ca 0,1 m vid 100-årsflöden. Denna är endast utförd som en lågpunktskarartering och tar inte hänsyn till åns ökade vattenflöden. Dock berörs endast en mycket liten del av planområdet (i direkt anslutning till ån) av översvämningssnivåer från 0,3 m och uppåt.</p>				<p>Risk för översvämning föreligger då större delen av planområdet ligger i en sänka och jordarterna har låg infiltrationskapacitet. En dagvattenutredning har tagits fram, där 100-årsflödena för Rocklösaån har kartlagts. Höjdsättning av bebyggelsen ska ske så att inga byggnader grundläggs på en lägre nivå än denna. Utredningen visar på att den föreslagna exploateringen medför kraftigt ökade flöden och en ökad föroreningshalt av många ämnen som behöver tas omhand. För att minska miljöpåverkan från dagvattnet är det viktigt att välja material som inte innehåller miljöskadliga ämnen. För hantering av takvatten och dagvatten från hårdgjorda ytor föreslås växtbäddar. Vegetationstak kan med fördel användas. I komplement till detta anläggs nedsänkta ytor för magasinering av dagvatten från kraftiga skyfall. Kring parkeringar föreslås också växtbäddar för rening och magasinering av vatten som faller i anslutning till dessa. För de allmänna vägarna inom området föreslås det att vatten från dessa leds ner i skelettjordar under markytan samt i svackdiken. Efter att dagvattnet inom området har renats och fördröjts leds detta vidare till den eller de dammar som konstrueras i områdets norra del. Här sker ytterligare rening och fördröjning innan vattnet släpps ut i Rocklösaån.</p>		(x)		x		
VATTEN											

Stadsbyggnadsförvaltningen Rekreativ miljö	Inga tydliga rekreativa miljöer inom planområdet. An bedöms utgöra ett viktigt stråk, och ett visst värde finns med utblick mot öppna marker. Befintlig hästverksamhet vid Tungelsta ridklubb finns på ca 500 meters håll utmed Söderbyvägen.			Potentiell förbättring av rekreativa värden vid anläggande av park i planområdet längs med ån samt anläggandet av en allmän idrottsanläggning och ny allmän platsmark. Avståndet mellan föreslagen förskola och närmaste beteshage är drygt 100 meter. Relativt låga halter av hästallergen sprids inom en hästanläggnings närområde, främst inom 50-100 meter. Hästverksamheten kan samtidigt ses som en tillgång för området genom att erbjuda fritidsverksamhet för boende i planområdet.						
LÄGE										
Tillgänglighet	Tungelsta station ligger i direkt anslutning till planområdet. Från stationen går både bussar och pendeltåg. Öster om planområdet går cykelleden Kustleden som leder vidare mot Västerhanninge och Årsta havsbad. Grundläggande serviceutbud finns i Tungelsta. Skola planeras i Lillgården, öster om Stavsvägen.			Nya bostäder stärker underlaget till befintlig service, givet att de lokala funktionerna används. Planen tillåter centrumändamål och motionsanläggning vilket möjliggör för etablering av t.ex. mataffär, närlivsbutik och gym utöver den idrottshall som är planerad. Även en förskola planeras inom området.						
Förtätning/Utglesning	Ja			Förslaget möjliggör förtätning med bostäder, förskola och idrottshall						

KUMULATIVA EFFEKTER

Andra pågående projekt	Det pågår ett flertal projekt i Tungelsta som berör samma recipient.			Ett flertal detaljplanearbeten pågår med samma recipient vilket innebär risk för negativ påverkan.						
------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(X) - situation med planåtgärd

X - situation utan planåtgärd